

LEVÉLSZEKRÉNY.

TUDÓSÍTÁSOK.

(21.) *A rumunysti lobogó forrás.* Krassó-Szörénymegye facseti járásának Rumunyst községe határában nem érdektelen természeti jelenségekkel bíró forrásra akadtam. A román ajkú lakosság nyelvén »*Balta kaldea*«-nak, azaz meleg forrásnak vagy meleg tónak nevezett forrás a Béga folyót szegélyező kis rét közepén van, a folyótól alig 20 lépés távolságban.

A tó, illetőleg forrás körülbelül 12—15 m² területű medenczében fekszik. Mélysége 80—90 cm. Kristálytisza vize 15 °C körül változik, de sohasem sülyed a 0° alá s a leghidegebb télben sem fagy be.

Télen, mikor a szomszéd Bégát jégkéreg borítja, a tóban mossák fehérneműiket az asszonyok. Nyáron a legkellemesebb fürdő, sőt valóságos gyógyítófürdő; itt keres orvoslást a lábfájós, a köszvényes, csúzos, egy esetben pedig, állítólag, vizibetegségben szenvedő asszony talált teljes gyógyulást.

A forrás vízbőségét legjobban jellemzi lefolyásának mennyisége, mely azonnal egy kisebb malmot mozgat. Homokos, kavicsos talaján millió és millió apró, tölcséralakú kis nyílásból bugyog föl a víz gázbuborékokkal vegyest. Három üvegpalaczkkal fogtam föl e gázokból, melyek minden kétséget kizárólag a szénsav tulajdonságát árulták el: Egyik palaczkban az égő gyertya elaludt; a másik palaczk tartalma a mészvízet megzavarta; a harmadik palaczkból pedig a gázt átönthettem egy másik palaczkba.

Chemiai összetételével ott a helyszínen nem ismerkedhettem meg; ezt különben is nagyobb szakértőnek kellene megállapítani; de annyit konstatálhatok, hogy sem ize a szénsavas vizet nem árulja el, sem lerakódása a vastartalomra nem emlékeztet.

Az egész környéket a Polyana-Ruszka hegy ágai hálózák be. E hegység főtömege szürkés-fehéres kristályos mészkő, melyet nemcsak épületanyagul, hanem finomságánál fogva kőfaragásra és üveggyártásra is hasz-

nálnak, mint pl. Tomesten, hol egy nagy üveggyár van.

E hegyvidék szolgál a rumunysti lobogó forrás vízgyűjtőjéül. Nagyon természetes tehát, hogy a beszívargó víz a mészkő tömegében üregeket, sőt tágas barlangokat váj; pl. Farasesten is van egy nagy barlang, melyről a nép azt hiszi, hogy egész Mehádiáig terjed.

S így lehetséges, hogy a rumunysti forrásban kibugyogó szénsav a hegy tömegében oldás közben szabaddá váló szénsavnak egy része, még pedig jelentékeny része.

A szénsav dús volta magyarázza meg azt a jelenséget is, hogy a szakadlanul bugyogó gáz nem engedi a víz hőmérsékletét még a leghidegebb télen sem a fagypontig sülyedni.

LEJTÉNYI SÁNDOR.

(22.) *A juhtenyésztés és a rovarkárok.* Talán nem végzek fölösleges munkát, ha, mint juhtenyésztő, a Természettudományi Közlöny szeptemberi füzetében megjelent »A magyarországi rovarkárok és a juhtenyésztés« című érdekes közleményre vonatkozólag a f. évben tett tapasztalatomat röviden közlöm.

A múlt év őszén, már szeptember elején megkezdtem a vetést, úgy hogy e hó 15-ikéig két tábla búzám (42 hold) gyönyörűen kikelt volt. Ezen területen — a kedvező időjárás folytán — a búzavetés csakhamar elbokrosodott és mindaddig, míg a hó le nem esett, 300—500 db. birkának szolgált pompás legelőül. Le is ették annyira, hogy a levélzetből alig látszott valami.

Tavasszal e 42 holdnyi búzavetésnek csakis azt a részét legeltettem, melyen az esetleg beálló száraz időjárás mellett sem tarthattam attól, hogy a legeltetés a szalma-termés rovására történik. E kijelölt 10 holdnyi területen az anyabirkák április 24-ikéig legeltek.

A tavasz vidékünkön is gazdag volt csapadékban, tehát a tavaszi legeltetés alatt gyakran előfordult az a kedvező körülmény,